

Các cơ sở cộng đồng

Nếu gặp trở ngại về tín dụng, hãy gọi số điện thoại miễn phí 1-800-388-2227 của Đường Dây Quốc Gia Giới Thiệu Cố Vấn Về Tín Dụng Tiêu Thụ để xin địa chỉ của một người cố vấn tín dụng tiêu thụ gần chỗ bạn ở. Mục Dịch Vụ Cộng Đồng trong sổ niên giám điện thoại màu vàng cung cấp tin tức về các chương trình trợ giúp người tỵ nạn và di dân. Những nhóm này có thể giúp bạn trong vấn đề phiên dịch và giới thiệu bạn đến nơi khác để được giúp đỡ thêm nếu có trở ngại về tín dụng.

Quỹ Giáo Dục Người Tiêu Thụ của cơ quan San Francisco thuộc Ngân Hàng Bank of America đã mở ra một trung tâm cung cấp miễn phí cho người tiêu thụ các thông tin về dịch vụ ngân hàng và tài chánh. Trung tâm BACEF được tổ chức bất vụ lợi Consumer Action, có văn phòng tại San Francisco điều hành. Đã có sẵn một bản mục lục biểu không liệt kê tất cả những ấn bản hiện có tại trung tâm. Để biết thêm chi tiết về các ấn bản của trung tâm, hoặc cần một bản mục lục, xin gọi giám đốc Anthony Pettinato tại số (415) 777-9648 hoặc 777-9456 (Voice/TTY).

Vấn đề nhập cư và tín dụng tại California

Pete Wilson

Thống Đốc

Joanne Kozberg

Bộ trưởng, Bộ Phụ Trách Các Dịch Vụ Của Tiểu bang và Của Người Tiêu Thụ

Jim Conran

Giám Đốc

Tập sách mỏng này được hoàn tất với sự tài trợ của Ngân Quỹ San Francisco Foundation's Bank of America Consumer Education Fund. Soạn giả kiêm xuất bản: Nancy Hardaker.

©1993 California Department of Consumer Affairs

Cư dân và tín dụng:

Bạn là người nhập cư vào tiểu bang California hay từ một nước khác? Nếu đúng vậy, thì không phải chỉ một mình bạn mà thôi. Mỗi năm có trên 250,000 người từ các quốc gia khác di chuyển đến California. Đời sống và văn hóa Mỹ có thể khó hiểu, nhất là các vấn đề liên quan đến tài chánh và tiền bạc thì lại càng rắc rối. Tập tài liệu nhỏ này giải thích về tín dụng - làm thế nào để hội đủ tiêu chuẩn xin tín dụng, sử dụng sao cho thích đáng và tránh các trở ngại.

Tín Dụng

Hàng triệu người ở Mỹ dùng tín dụng, hay là vay những món nợ tạm hàng tháng. Tín dụng có thể được dùng như tiền mặt khi khẩn cấp, là một hình thức khỏi phải mang một số tiền mặt lớn lao, hoặc một cách để mua những gì bạn cần bây giờ và trả tiền trong vài tháng sau. Khi vay một khoản nợ hoặc dùng thẻ tín dụng để mua hàng, tức là bạn đang dùng tín dụng của người tiêu thụ. Chẳng hạn khi bạn mua xe hơi hoặc trả tiền bác sĩ bằng tiền vay, hay mua một chiếc áo, một cái ti vi bằng thẻ tín dụng, thì đó là tín dụng của người tiêu thụ. Khi dùng tín dụng, bạn phải trả số tiền đã mượn và thường thì cộng thêm phí tổn cho việc vay tiền. Phí tổn này gọi là tiền lãi (interest) hoặc phí tổn bỏ vốn cho vay (finance charges). Số tiền lãi cao hay thấp tùy theo mức lãi suất do người chủ nợ (tức người cho vay, creditor) ấn định, và tùy theo thời gian trả tiền là bao lâu.

Những người cho vay nợ

Người cho vay nợ là người cung cấp tín dụng. Hầu hết các ngân hàng và cửa hàng tổng hợp cấp thẻ tín dụng cho những người hội đủ tiêu chuẩn về tín dụng. Thẻ tín dụng là những tấm thẻ nhựa (plastic) nhỏ ghi tên họ và số trương mục tín dụng của bạn. Bạn có thể dùng thẻ này để mua hàng hóa và trong các dịch vụ buôn bán khác rồi trả tiền sau. Những khoản cho vay trả góp (installment loans) do các ngân hàng, các hội tiết kiệm, các hiệp hội tín dụng và các công ty tài chánh cung cấp. Một khoản tiền cho vay giúp trả tiền mua cho các hàng hóa và dịch vụ thương mại của bạn. Bạn thu xếp với chủ nợ để trả hàng tháng cho đến khi trả dứt tổng số tiền mượn và tiền lãi. Nhiều mặt hàng đắt tiền, như xe hơi và tủ bàn ghế trong nhà đều được mua bằng các khoản vay này.

Một số nhà bán lẻ, như các đại lý xe hơi, lại cung cấp những chương trình bán lẻ trả góp riêng của họ. Theo đó, cứ hàng tuần hoặc hàng tháng bạn sẽ trả những khoản tiền ấn định cho những món hàng đã mua hoặc dịch vụ bạn đã sử dụng. Thông thường tiền lời của các nhà bán lẻ này cao hơn nhiều so với ngân hàng hoặc các hiệp hội tín dụng. Bạn luôn luôn phải khảo giá để tìm nơi cho vay có lãi suất thấp nhất.

Các tiêu chuẩn về tín dụng:

Muốn sử dụng tín dụng, bạn phải chứng tỏ là mình hội đủ tiêu chuẩn. Khi nộp đơn xin tín dụng, các hãng cho vay xét các điểm sau:

- * Tài sản (nhà cửa, tiền tiết kiệm...)
- * Tình tình (mức độ đáng tín nhiệm bạn)
- * Lương bổng cùng các chi phí hiện có
- * Quá trình về tín dụng (cách bạn dùng tín dụng trong quá khứ)

Bạn không nhất thiết phải là công dân Hoa Kỳ để được hưởng tín dụng. Những người cho vay nợ sẽ xét về quan hệ của bạn với cộng đồng, gồm việc làm và quá trình tín dụng ở địa phương, trước khi cấp thẻ tín dụng cho bạn.

Quá trình về tín dụng của bạn

Quá trình về tín dụng của bạn là hồ sơ về cung cách bạn đã mượn và trả các khoản nợ. Đây là một trong những yếu tố quan trọng nhất mà người cho vay nợ xét đến trước khi cấp tín dụng.

Làm theo những bước sau đây để tạo và giữ một quá trình tín dụng tốt:

- * Mở một trương mục ký thác và một trương mục tiết kiệm, rồi sử dụng cách thận trọng. Dùng ký chi phiếu thiếu tiền bảo chứng (chi phiếu có số tiền nhiều hơn bạn có trong trương mục).
- * Cư ngụ tại một căn nhà hoặc một apartment trong vòng một năm hay lâu hơn)
- * Giữ cho bền một việc làm toàn thời gian.
- * Nộp đơn vay một khoản nợ nhỏ tại một cơ sở tài chánh ở địa phương rồi trả lại ngay.

* Nộp đơn xin thẻ tín dụng với một cửa hàng tổng hợp hay công ty bán xăng dầu và trả tiền đúng hạn.
* Xin thẻ tín dụng tại ngân hàng và trả tiền đúng hạn.
* Trả trọn số tiền trả nợ càng sớm càng tốt.

Điều quan trọng là mỗi người trưởng thành nên có quá trình tín dụng riêng theo tên của mình. Chẳng hạn một phụ nữ từng có gia đình, bỗng trở thành độc thân, sẽ gặp khó khăn khi mua xe hay vay nợ vì không có quá trình tín dụng của riêng mình.

Các văn phòng tín dụng

Ngân hàng và những người cho vay trả tiền cho các văn phòng tín dụng (còn được gọi là các cơ sở tường trình về tín dụng) để họ thu thập dữ kiện và báo cáo về quá trình tín dụng của mọi người. Bản tường trình tín dụng của bạn nêu rõ mức tín dụng bạn đã dùng, bạn có hoàn trả nợ tín dụng đúng kỳ hay không, và cách sử dụng tín dụng của bạn. Bản tường trình cũng gồm cả những dữ kiện riêng tư, như số an sinh xã hội và quá trình việc làm của bạn. Khi bị từ chối không được vay một khoản nợ hay không được cấp thẻ tín dụng vì tính tiêu cực của bản tường trình tín dụng, văn phòng đó phải cung cấp miễn phí cho bạn một bản sao của bản tường trình tín dụng này trong vòng 60 ngày nếu bạn yêu cầu. Trong những trường hợp khác muốn có bản tường trình tín dụng thì phải trả một khoản lệ phí nhỏ. Bạn có thể tìm một văn phòng tín dụng theo mục “credit bureau” (văn phòng tín dụng) hoặc “consumer credit reporting agency” (cơ sở tường trình về tín dụng của người tiêu thụ) trong niên giám điện thoại bìa vàng.

Các văn phòng tín dụng không bị buộc lập bản tường trình bằng ngôn ngữ khác ngoài tiếng Anh. Tuy nhiên có một số văn phòng giúp phiên dịch, nếu bạn yêu cầu.

Tìm hiểu các điều khoản tín dụng

Đạo luật “the Truth in Lending Act” (Đạo luật về sự chân thật trong việc cho vay) đòi hỏi các điều khoản tín dụng phải được viết rõ ràng và dễ hiểu như sau:

- Số tiền cho vay (amount financed): số tiền tín dụng mà bạn nhận được (tính bằng đơn vị đô la và xu)
- Phí tổn (finance charge): tiền lãi bạn phải trả cho tín dụng đã mượn (tính bằng đơn vị đô la và xu)

- Mức lãi bách phân hàng năm (APR tức Annual Percentage Rate): phí tổn về tín dụng % là dấu lãi suất bách phân hàng năm.

Vài chủ nợ cho vay với mức phí tổn thấp và cấp dịch vụ tốt hơn và hơn những người khác. Khi chọn cơ sở tín dụng, so sánh mức lãi bách phân hàng năm giữa các nơi cho vay để tìm chỗ cho vay với mức lãi thấp nhất.

Kỳ thị

Đạo luật về Cơ Hội Tín Dụng Bình Đẳng (The Equal Credit Opportunity) cấm những người cho vay không được trì trệ hay từ chối tín dụng cho người xin dựa trên một số yếu tố. Họ không được quyền xét tín dụng dựa trên những điều sau:

* Giới tính, tuổi tác, chủng tộc, màu da hoặc gốc quốc tịch
* Tình trạng gia đình
* Người xin có nhận sự giúp đỡ công cộng hay trợ cấp xã hội; hoặc
* Người xin có sử dụng quyền hay theo luật tín dụng (chẳng hạn tranh cãi về những lời cáo buộc vô giá trị trong một bản tường trình tín dụng)

Thận trọng trong vấn đề tín dụng

Trước khi ký tên vào một bản thỏa hiệp về tín dụng, nhớ rằng chữ ký của bạn ràng buộc bạn theo luật định. Đừng ký giấy tờ gì cho đến khi biết chắc là mình hiểu rõ các điều khoản về tín dụng và có thể dễ dàng thanh toán những gì bạn hứa hẹn sẽ trả. Luôn luôn so sánh các điều lệ tín dụng: một cách tổng quát, bạn nên chọn loại tín dụng có mức lãi suất hàng năm thấp nhất. Nếu bạn không biết tiếng Anh, thì nên đem theo một người mà bạn tin là họ dịch giúp cho bạn được. Một số cơ sở tài chánh có thông dịch viên hoặc nhân viên song ngữ giúp đỡ bạn. Người cho vay nợ mà thương lượng về những bản hợp đồng tín dụng tiêu thụ chính yếu bằng tiếng Tây Ban Nha (Spanish) thì thông thường phải đưa cho người tiêu thụ một bản dịch hợp đồng bằng tiếng Tây ban Nha trước khi người tiêu thụ ký tên.

Nhiều thành phố có ngân hàng, hội tiết kiệm hay hiệp hội tín dụng mà người sáng lập và thành viên đều thuộc cùng một sắc dân hay nhóm cộng đồng. Nhiều người di

dân chọn các cơ sở tài chánh này vì sự hiểu biết về văn hóa và phục dịch bằng ngôn ngữ gốc của họ làm họ thấy thoải mái hơn.

Ở xứ này, những cơ sở cầm đồ ít được xem là truyền thống cho mượn nợ hơn ngân hàng hay hiệp hội tín dụng. Những cơ sở này nhận cầm thế một món tài sản của bạn để đổi một khoản tiền vay nhỏ. Đây là nguồn vay cho những người cần mượn mà có ít cách chọn lựa. Lệ phí thường cao, và bạn phải hoàn trả tiền đã vay trong hạn thời gian đã đồng ý với người cầm đồ, nếu không sẽ bị mất món tài sản đem cầm. Nếu lỡ ra phải dùng đến nguồn cho vay này, sử dụng nó một cách thật thận trọng.

Gian lận và lạm dụng

Không may là có một số người cho vay nợ ở xứ sở này lại không lương thiện. Đừng giao dịch với những người nào thực hiện bất cứ điều gì như sau:

- Tiếp xúc với bạn ngoài đường, gọi điện thoại hoặc đến tận nhà đề nghị cấp tín dụng
- Hứa hẹn mức lãi suất thấp hơn nhiều so với những người chủ nợ khác hoặc
- Không nói rõ với bạn về lịch trình trả tiền hoặc lệ phí bỏ vốn cho vay.

Vài người cho vay với lệ phí rất cao, rồi hăm dọa trừng phạt (luôn cả về hăm hại thể xác) nếu người vay không trả đúng hạn. Những kiểu cho vay này được gọi là kiểu cho vay cá mập (loan sharks). Dù bạn đang gặp khó khăn thiết lập tín dụng và thấy ít có cách chọn lựa nào khác, bạn cũng chớ giao thiệp với loại chủ nợ này.

Tránh các trở ngại về tín dụng

Sử dụng tín dụng là điều dễ dàng, nhưng cũng có thể dẫn đến trở ngại. Sự dễ dàng khi “trả bằng thẻ nhựa” (dùng thẻ tín dụng để trả thay vì tiền mặt) đã khiến nhiều người tốt đi đến chỗ mắc nợ và ngay cả vỡ nợ. Bạn hãy nhớ những mẹo vặt này để tránh các trở ngại:

* Hoạch định một ngân sách hàng tháng bao gồm các chi phí thường xuyên (thực phẩm, tiền nhà, tiền điện, gas, nước, v.v...) cùng các khoản trả nợ tín dụng, rồi theo đúng ngân sách đó).
* Không bao giờ mượn nợ hoặc mua hàng bằng tín dụng

mà không thể trả được theo ngân sách hàng tháng.

* Hiểu rõ các điều khoản về tín dụng trước khi ký tên vào bất cứ giấy tờ gì. Và có thể được, xin tín dụng ở nơi nào có lãi suất thấp nhất.

* Đừng có nhiều thẻ tín dụng hơn số thẻ mình cần. Thử dụ bạn chỉ nên có một thẻ tín dụng của ngân hàng cùng thẻ tín dụng của các cửa hàng nơi bạn thường hay mua sắm nhất.

An toàn cho thẻ tín dụng

Chính bạn là người có trách nhiệm bảo vệ thẻ tín dụng của mình không để bị mất hoặc bị sử dụng không có phép của bạn. Theo những mẹo vặt sau đây để bảo vệ tấm thẻ, và tín dụng của bạn:

* Không bao giờ cho ai mượn thẻ, không đọc số thẻ của bạn qua điện thoại, trừ khi biết chắc bạn đang giao dịch với một chỗ làm ăn đúng đắn.

* Giữ lại tất cả các biên lai để so sánh với bản báo cáo hàng tháng (tức danh sách kê những món bạn mua bằng thẻ tín dụng và khoản tiền trả hàng tháng, do công ty tín dụng gửi báo cho bạn). Nếu trong bản báo cáo có ghi những món bạn không hề mua bằng thẻ thì bạn phải gọi ngay cho công ty tín dụng biết.

* Nếu thẻ của bạn bị lấy trộm hay bị lạc mất, báo cáo ngay cho công ty tín dụng, nếu không bạn có thể phải trả những món nợ bạn không mua.